

Vad har hänt?

KONTROLL ÖVER VAPENTILLVERKNINGEN föreslås av regeringen i proposition till riksdagen. Det innebär att enskilda fabrikanter måste begära tillstånd av regeringen för att få tillverka krigsmateriel, ställa sina handelsböcker etc. till kontrollmyndighetens förfogande samt att tillverkningsrätten för utlåningar inkrävs. Men kronans fabriker äro undandragna denna uppsikt.

I Genève har Sverige genom sitt ombud vid utskottsförhandlingar inom Nedrustningskonferensen principiellt givit sin anslutning till Förenata Staternas förslag om kontroll över både handel med och fabrikation av vapen. En internationell övervakningskommission bör dessutom upprättas.

HR FREDRIK STRÖM MOTIONE-RAR i Stockholms Stadsförmållige om anordnande av rekreation och semestervistelse genom kommunens försorg åt mödrar, samt om fri skolbesökning åt alla barn, fria läroböcker, läkavård och lantvistelse. — Har inte hr Ström tänkt på att föreslå att de fattiga barnaföderna i Stockholm skola få behålla det statliga moderskapsunderstödet, i stället för att det nu går till kommunen?

TYSKLAND SVARADE I FREDAGS på Londonkommunikén med en undvikande formulering, där regeringen visserligen betonar sin freds vilja och sitt gällande av förslaget till en luftvärnsakt, men inte säger ett ord om sin ställning till Ostpatken, den allmänna nedrustningskonventionen, Österrikes självständighet eller sitt eget återvändande till N. F. Tillsvare föreslås direkta förhandlingar med England. — Frankrike och England ställa sig avväntande inför ev. fortsatta förhandlingar, men någon större förtjäsning över svaret ha de ingalunda visat.

TVA UNGA DAMER ha av tyska folkdomstolen dömts till halshuggning för spioneri och avrättats i Berlin. Brottet bestod i utlämnande av »militärhemligheter» till en polack — kopior av flygkonstruktioner från Riksvärnsministeriet. — Avrättningarna verka upprörande

I meddelandet i förra numret av Tidevarvet om S. K. V:s Centralstyrelsen angående Samarbetets kommitténs sammansättning utelämnades den självklara saken att Vänerstyrelsens ordf. fören Kerstin Hesselboms omvaldes. Efter Centralstyrelsen omvaldes Samarbetets kommittén till sekreterare fröken Elisabeth Tamn samt till kassaförvaltare och protokolldröjande sekreterare fröken Carin Hermalin.

Vänerförbundets exp.: Tricwäldgränd 2, Stockholm, tel. 20 48 42.

Om Ni har en anförvänt på sjukhus så hyr en radio åt honom. Ingenjörserman Martin Lundqvist, Trygges hus, Engelbrektsplan. 20 20 70.

En glädjande ändrökt. Fram för positiva åtgärder!

Kraftiga sociala hjälpåtgärder för underlättande av mödrauppgiften är det gemensamma krav som samtliga tillfrågade kvinnoorganisationer framhållit i sina yttranden över Abortkommitténs förslag. De faktorer som hittills försvårat föräldraskapet måste undanröjas och samhället på ett helt nytt sätt fatta sina omvårdande och uppmanande uppgifter på detta område.

I ett land där man ångslar sig för folkminskning borde inte barn på grund av feltrikt offentlig sparsamhet få gå förlorat, säger Styrelsen för Folkpartiets kvinnoorganisation och framhåller att möjlighet må finnas för läkaren att genom samhällets försorg anvisa kvinnan sådan hjälp att den oro och ångslan som drivit henne att söka hans hjälp i fråga om abort må försvinna och hon med relativt lugn kan bära och föda sitt barn.

Styrelserna för Sveriges Socialdemokratiska Kvinnoförbund och Stockholms Fackliga Centralorganisations kvinnoavdelning påpeka, att då det är de sociala orättfärdigheterna, som till en stor del är grunden till den sig allt mer utbredande fosterfördrivningen, det är angeläget, att samhället går in för kraftiga sociala

hjälpåtgärder särskilt för moder och barn. Aven Fredrika Bremerförbundet understryker huru de institutioner och andra hjälpmedel, som redan finnas, på många håll och i åtskilliga avseenden torde vara otillräckliga. Det moderskapsunderstödet, som nu utdelas är alldeles för knäppt. Det bör höjas till ett belopp stort nog att åt en understödsberättigad kvinna giva verklig lättnad i hennes ekonomiska nöd inför en barnsörjd och känsla av att samhället vårdar sig om henne och det väntade barnet. Det är angeläget att betona, säger styrelsen vidare, att olika samhälliga åtgärder till utökad moderskapskydd och underlättande av familjebildning omedelbart böra tagas under övervägande för att vinna snabbast möjliga lösning.

De åtgärder som krävas äro i stort sett: säkerställande av gift kvinnans rätt att inneha arbetsanställning, borttagande av den ökade skatteskyldigheten för äkta makar, införande av större skatteavdrag för barn, bostadsbidrag för familjer med barn, effektiva moderskapsbidrag, en allmänt genomförd undervisning i sexualhygien.

(Forts. å sid. 2.)

Pier Gudro:

Italiens planer mot Abessinien.

När man begrunder Italiens, på grund av ett förnyat italiensk-etiopiskt gränsintresse framkallade, mobilisering av tväna divisioner, särskilja sig tre frågor: avser Italien omedelbart krig, är det hela en demonstration endast, är det början till en aktion på lång sikt?

Den första frågan tyckes i skrivande stund kunna besvaras med nej. Naturligtvis, ingen vet vad som inträffar ifall de av allt att döma skälligen upphetsade hövdingarna i Abessiniens mot de bägge italienska kolonierna Erytrea och Somalia gränsande områden icke kunna hålla sig lugna utan låta sina, troligen ingalunda mindre stridslustna, krigare gå löst på en eller annan italiensk förläggning. Och särskilt oroande äro med tanke härpå — de trussammanläggningar som signaleras i provinsen Tigre. Det är om rådet norr om Tsana-sjön, som styres av ras Seyum, den kände Italia-fiende, som under världskriget pläderade för att Abessiniens skulle bemäktiga sig Erytrea och Somalia.

Men, annars förefaller det icke f. n. vara större oro för krig. Italien önskar nämligen av flera orsaker få bevara fre-

den. En orsak är finansiella och ekonomiska vanskligheter. En är oron för vad som kan ske i Österrike, ifall Italien, genom att engagera sig i ett kolonialkrig, måste släppa sin vaksamhet gentemot tyska aspirationer. En tredje är det allmänna europeiska läget, som synes Italien mer komplicerat en någonsin tidigare. En fjärde en mycket naturlig och nödvändig hänsyn till att i slutet av april börja regnen, som sedan vära till fram i oktober. Det vill säga att de italienska trupperna nätt och jämt skulle hinna föras ned, innan varje krigsoperation måste uppskjutas på cirka ett halvår.

Är då det hela endast en demonstration? Eller, som somliga främmande tidningar oförblommerat uttryckt sig, en bluff? Även denna fråga torde böra besvaras med nej. Även om mobiliserade av en del av Årsklassen 1911 är av färskt datum och ingen av dessa nyutkallade hitintills lämnat Italien, så har dock Italien dessförinnan i flera månader gjort förberedelser av sådan omfattning att de icke kunna förklaras beroende enbart på lusten att för tillfället väcka skrämsel: aeroplan, tanks, bomber, kul-

(Forts. å sid. 4.)

DEN PROVISORISKA 40-TIMMARS-VECKAN har blivit definitivt i Italien enligt stora fascistiska Rådets beslut. Den ökade ledigheten skall bl. a. användas till undervisning i politik och militärutbildning för alla medborgare mellan 6 och 55 år.

Äktenskapets anseende upprättas.

Et glädjande avgörande har fällt i den bekanta frågan huruvida ett kvinnligt extra skrivittråde, anställd hos Länsstyrelsen i Malmö, skulle kunna avskedas från sin tjänst på grund av sitt giftermål. Länsstyrelsen hade för sin del beslutat avskeda henne. Nu har emellertid regeringen upphävt beslutet. Därmed har en principiellt mycket viktig sak slagits fast, nämligen att äktenskap icke utan vidare kan göras till anledning för uppsägning, när det gäller icke ordinarie kvinnlig personal.

Som man kanske minns anförde Länsstyrelsen — när den yttrade sig över fru Bjerkéns besvär över avskedet — den ganska överraskande förklaringen till sitt handlingssätt: att om gifta och ogifta kvinnor skulle vara lika berättigade bleve man i regel tvungen att anställa de gifta, eftersom de i allmänhet vore de mest meriterade. Länsstyrelsen kunde alltså nästan aldrig få anställa en ogift kvinna.

Det var tydligen en svår konflikt mellan plikten att anställa de mest kvalificerade och åsikten om att gifta kvinnor icke böra ha förvärsarbete.

Regeringens beslut däremot innebär tydligen först och främst ett understrykande av principen att anställningen skall ske med hänsyn till vederbörandes kvalifikationer för arbete och inte beroende av hennes privata förhållanden. Det är den linje, som kvinnorna vid flerfaldiga tillfällen har hävdad, när det gällt frågan om anställning i det allmänna tjänst. Och som även i detta fall framhållits i flera skrivelser till regeringen från kvinnoorganisationer.

För det andra är regeringens åtgärd en praktisk handling till upprättande av äktenskapets anseende, som ju annars alltför ofta hotats genom det allmänna åtgärder. Det är all anledning att anteckna detta uppmanande tecken på god vilja.

Sovjet utformar sin demokrati.

V. Molotov, ordf. i Folkkommisariernas Råd.

In för den omläggning av valsystemet, som just beslutats i Sovjet-Unionen, är den största frågan: Skall det kommunistiska partiets diktatoriska makt avskaffas, en omläggning ske från diktatur till demokrati?

Det framhålls från sovjetihåll med anledning av den nu företagna demokratiseringen, att man även bland Sovjet-Unionens sympatisörer ofta jämfört den kommunistiska regimen med den fascistiska. I båda fallen är det diktaturen som råder, i båda fallen undertrycktes den enskildes frihet för det helas skull. Finns det då i själva verket någon skillnad?

Ja, svarar man från sovjetihåll. Frågeställningen gäller icke för Sovjets del diktatur mot demokrati — det hela är en fråga om utveckling, om vilka mål man uppställer. Skillnaden mellan den anti-demokratiska fascistiska diktaturen och den demokratiska proletariets diktatur träder då i öppen dag. Utvecklingen i Sovjet har passerat en period av diktatur, som nu övergår i ett nytt viktigt skeede, en proletariets demokrati.

Det är nämligen icke meningen att införa en demokrati i borgerlig mening,

Den borgerliga demokratin har aldrig gått till botten, den har gjort halt inför den ekonomiska likställigheten, inför jordens frigörelse från den privata äganderätten, inför »fjärde ståndet», den växande arbetarklassen. Bourgeoisien har förbehållit sig herraväldet även i de till namnet demokratiska staterna. I Sovjet önskar man icke uthyta proletariatets diktatur mot en sådan demokrati.

Då ordföranden i Folkkommisariernas Råd, V. Molotov, lade fram förslaget om författningsreformen inför Sjunde Allrussiska kongressen, framhöll han att det framförallt gäller en anpassning av författningen till de förändringar i de ekonomiska och sociala förhållanden som ägt rum sedan år 1918 — det är då den hittills gällande författningen genomfördes.

Molotov påminde om den fruktansvärda nöd som rådde vid denna tid, en följd av världskrig, inbördeskrig och interventionskrig, och hur en mycket viktig del av befolkningen, bönderna, satte sig emot det nya systemet.

Men från detta tillstånd av ekonomisk ruin och allmänt kaos har man nu nått fram till att 96 procent av den samlade produktionen kommer på statliga företag, kolhosser och kooperativ och endast 4 procent på den fria företagsamheten. Jorden är praktiskt taget kollektiviserad, bönderna ha gått in under det socialfiska systemet och man hoppas att inom ett par år kunna producera inom det egna landet allt vad som behövs för det tekniska uppbyggnadsarbetets väldiga behov.

Den gamla författningen med sina undantagsbestämmelser för systemets motståndare passade icke längre för detta tillstånd. Av de grupper, som numera äro utestängda från rösträtt, utgöra gamla poliser och genådare och andra »arbetarklassens fienders» från tsar tiden samt

(Forts. å sid. 4.)

TIDEVARVET

Radikal
politisk
veckotidning.

REDAKTÖR:

Carin Hermelin.
ANSVARIG UTGIVARE:
Ada Nilsson.

Utkommer varje helgfri lördag.
Trievaldsgränd 2, 3 tr., Stock-
holm. Tel. 20 48 42.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh: Eva Andén.
Norrlindsgatan 18.
Tel. 75 75, 76 76
STOCKHOLM

Specialité: Familje- och arvskaver,
Boutredningar och testamenten, för-
valtningsuppdrag. Även skriftliga
förfrågningar.

Allm. Barnbarnhusets politiklinik

Alla vardagar 11—12 för havandeskap
och dess sjukdomar och 14—14.30 för
kvinnosjukdomar.

För medelösa kostnadsfritt, för andra
mot erlagande av 2 kronor.

Stockholms stads Poliklinik

vad Kornhamnstorg 4

Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9—11 f.m.
För havandeskap och
dess sjukdomar.

För medelösa kostnadsfritt, för andra
mot erlagande av 2 kronor.

Alma Axelssons

FÖRLÖSNINGSHEM

LINNÉGATAN 19

Mottager inackord. Även för längre tid.

Tryggt och egen. välsk.

Tel. 778 24.

TANDLAKARE

TORSTEN TIMANDER

SVEAVÄGEN 82, 4 tr. (hiss).

Mottagningar efter överenskommelse.

Tel. 31 92 95.

Tandklinik

VASAGATAN 46

Hörnet av Kungsgatan. Tel. 10 11 38.

Låga taxor. Fri rådgivning.

Först. Leg. tandl. Sven Schönström.

HUDVÅRD OCH

DAMFRISERING

Specialitet: Behandling av

värkor o. gen. härvärkor. Fris-
fektiv behandling för olika
slags hud. Massage. Prak-
tiker från U. S. A., Paris o.
Nizza. Best.-tel. 13 27 07.

INSTITUT BELLE

Kungsgatan 7, 6 tr. (hiss), uppg. A.

Direktion: Gymnasistidare E. Öster.

För resande till Stockholm

rekommenderas

K. F. U. K.-Förbundets

nyinredda HOSPITS

Birgerjarlsgr. 27 (OBS! vid Engelberts-

plan). Spårväg 5 dr. från Centralen.

Tel. 11 07 25.

Antikvariatet

Äldre och nyare litteratur

i olika ämnen.

Hamngatan 17 - Stockholm.

Tel.: 20 55 36.

Hvita Korssets

ALMHULT

HVITA KORSETTS FÖRLÖSNINGSHEM

REKOMMENDERAS. Patienter emottogs under

längre eller kortare tid. Inackorderings-

pris 3 å 4 kr. pr dag. Förlösningstaxa 30 kr.

HVITA KORSETTS BARNHEM

emottager barn i alla åldrar. Tre olika

avdelningar. Kindergården för de

större barnen. Daglig läkaretil-
syn. Vårdavgift 35 kr. pr månad.

Den 23 Fbr. 1935.

Vår "ur-gamla frihet".

Kommittén angående statsfientlig verksamhet har avgivit sitt betänkande. Kommittén har gjort sig mycken möda att fullgöra sitt uppdrag och dess uppnifningsrikedom är stor i avseende att värna om statens säkerhet och ordningen i landet. En mängd lagar föreslås. T. ex. förbud för »farliga» sammanslutningar och samtidigt möteskydd (för de ofarliga?), lagar angående skrifter ägnade att undergräva krigslydnaden, förbud för viss i det allmänna tjänst anställd personal att delta i vissa sammanslutningar och främja deras verksamhet, förbud för krigsmanskap att delta i demonstrationståg och vissa sammankomster m. m. m.

Man har icke varit främmande för tanken, att diktatorerna skulle kunna göra sitt intåg i någon form även i vårt land. Den faran hotar. Men att den så ohöjligt skulle framträda i ett kommittéförslag, hade man ändå knappast väntat. Krigslydnaden och krigsmanskapet ska särskilt skyddas. Man förstår vart det pekar. Det är nog inte nazisterna, som är farliga utan snarare de, som ska beskyddas. De s. k. S. A.-männen uppstod ju som »salsskydd», d. v. s. möteskydd för nazisterna. Kommittén underkänner våra grundlagar och vår medborgerliga frihet. Hur går de sedan med vår tryckfrihetsförordning enligt vilken det med vissa förbehåll står »varje författare fritt att övert allt vad som är eller kan bli föremål för mänsklig kunskap genom tryck sina tankar kungöra».

Naturligt och glädjande nog föreligger emellertid en socialdemokratisk reservation emot betänkandet. I denna reservation förklarar, att dylika lagar ej äro påkallade och endast skulle leda till allvarliga kränkningar av vårt folks medborgerliga rättsmedvetande.

1/1-Ylle 150 cm. Boj

för draperier, ottomans, borddukar, kuddar m. m. Längd o. värmeisolerade, i många färger, pris 5,40 met.

Oskarsons Lager, Kungsg. 70, Stlm.

RES TILL Rönninge Gärd,

Frälsningsarméns Pensionat och Vilohem,

Rönninge, tel. 19. Roflyd vilooort. Bra rum. God husmanagemt. Fullt modernt. Moderat pris.

OBS! NARA STOCKHOLM!

Förreståndare H. Johanson.

Fabriksnya Symaskiner

modernaste typ, nedfällbara, som

REKLAM

225 kr. Kredit ordnas.

Reparationer med garanti.

STOCKHOLMS SYMASKINSFABRIK

Mästersamhetsgatan 55. Tel. 21 13 93.

Filial: Hornsgatan 15. Tel. 43 60 72.

Alimonda-Institutet

40-årig homeopatisk praktik.

Mottagning 11—2. Rådfrågning även pr

korrespondens. Begär prospekt och frä-

ge lista. Leg. läkare.

Adress: Upplandsgat. 16, 4 tr. (hiss)

Stockholm. Telefon 32 08 99.

Flera förslag

om

Tredje Mans Rätt.

Regeringspropositionen om Tredje Mans Rätt har framkallat en flod av motier med olika krav på lagstiftningens utformande. Högeren, Bondeförbundet och Folkpartiet ha frambrutt partimotioner i båda kamrarna. Ett stort antal enskilda riksdagsmän, bl. a. socialdemokraterna Sigfrid Hansson, Charles Lindley, Georg Branting ha även framlagt förslag till fullständiga eller ändring av den föreslagna lagstiftningen.

Högeren kräver i stort sett en återgång till Trettonmannakommissionens, av Lagrådet i huvudsak tillstyrkt förslag, samt därutöver ytterligare skärpningar i syfte att göra lagen effektivare. Bl. a. föreslås sådana ändringar, att skyddet för neutral part skall utsträckas till vissa arbetsvilliga, nämligen oorganiserade arbetare, som redan före konflikternas början varit vid ett företag och som stanna kvar även efter blockadens utfärdande. Dessutom kräves vidgade bestämmelser rör-

Hur kommer det nu att gå med detta betänkande? Antagligen så, att betänkandet ej föranleder någon proposition till årets riksdag. I Arboga kommer riksdagens 500-åriga tillvaro att firas med pomp och ståt och Sveriges »ur-gamla frihet» att besjngas både av riksdagsmännen och landsortens 10,000 ombud, som få roa sig på Skansen. Mätte det ej bli en begravningsfest. Vid 1936 års riksdag faller socialdemokratiska regeringen. Eventuellt blir det då en ministär blandad av socialdemokrater och bondeförbundare. Men vid andrankamrarnas samma år bli socialdemokraterna slagna och då göra bondeförbundarna sitt längre förberedda återtag till den borgerliga samlingen i form av en frammarsch. Sedan ta nazisterna vid. Då kommer betänkandet angående statsfientlig verksamhet och alla andra betänkanden i samma riktning.

Mätte Folkpartiet då i den borgerliga samlingen högn inte glömma att det står i deras eget program: tankfrihet, yttrandefrihet, religionsfrihet. Och mätte socialdemokraterna också ta fram och läsa sitt program. Må det lyckas dem att i tid rädda vår »ur-gamla frihet».

Vi skynda oss att skriva detta, innan kommittébetänkandet och andra antidemokratiska förslag hunnit bli lag.

KRANSAR

Gunnar Spångberg

67 48 30. Birgerjarlsgratan 12. 61 23 45.

M. GEO. MOHAMMAR,

dipl. Homeopat och

Naturläkare.

Klinik och ågondiagnostik.

Mottagning 8—11, 3—6.

Götgatan 60, 2 tr. hiss. Tel. 43 22 25.

(mitt emot Götgatpalatset).

Vid dödsfall, rådfråga först

ARVID HOLMS

Begravningsbyrå

S:t Erikslg. 86 (invid S:t Erikspl.)

och priser m. m. innan beställning göres.

Tel. 31 88 40 - 30 89 52 ankn. best.

Vi skräddarsy Eder kappa med två

provinningar för 30 kr.

FORSMANS,

Upplandsgatan 25. Telefon 32 30 92.

Torine Torines

Symaskinreparationer av var. fabrik. — Rep.

Reparera, Singer Jr. 25 kr., Jula elektr. Nyligt.

Absolut billigt, med flerårig garanti.

RAOVALDET 3, v. Högsg. 24. Tel. 43 32 82.

och Klara N. Kyrkog. 29, Vid Posten. 21 53 18.

En glädjande ändrkt.

(Forts. fr. sid. 1.)

I en kulturstat måste i frågan om kvinnans andliga och kroppsliga nödläge i dessa fall andra vägar sökas för att hjälpa de påtålade missförhållandena, heder det i Arbetsutskottets för Allmänna Valmansförbundets Centrala Kvinnoråd yttrande. I fråga om sin uppfattning härvidlag hänvisar Arbetsutskottet till högerens motion i befolkningsfrågan.

Styrelsen för Yrkeskvinnors Klubb motiverar utförligt sina krav på hjälpåtgärder.

Den framhåller att man torde kunna ställa sig ganska optimistisk beträffande effekten av positiva, profylaktiska åtgärder. Hittills ha de alltför mycket lämnats oförsökta, samhället har, trots den ständigt stigande abortfrekvensen och de ständigt sjunkande födelsetalen i viss mån drivit en politik, eller direkt en inställning till moderskapet, som haft försvårat familjebildning och föräldraskap.

Om det nu inom en snar framtid skulle bli fråga om positiva åtgärder till minskande av abortfrekvensen, måste man emellertid beakta att dylika åtgärder, hur snabbt de än införas, blott verka på lång

rande begreppet skyddsarbete, som bör anses omfatta även arbete som icke kan anstå utan fara för skada på mogen gröda och varulager.

Även Bondeförbundet önskar komplettering av bestämmelserna om skyddsarbete och dessutom att de av Trettonmannakommissionen uppställda strängare bestämmelserna om behörighet att vidta åtgärder — »massåtgärder» eller »kollektiv stridsåtgärder», skola lagfästas.

Folkpartiet slutligen har även i vissa väsentliga punkter, såsom ifråga om förbud mot sådana stridsåtgärder som vidtas för att förmå enskilda arbetare att organisera sig, anslutit sig till Trettonmannakommissionens förslag.

De socialdemokratiska motionerna sylvä till reglering av skyddet för familjeföretag mot kollektiva stridsåtgärder, som beröra arbetsförhållandena vid företagen.

Svårigheten att finna tillfredsställande definitioner av såväl neutralitets- som solidaritetsbegreppen framträdde tydligt i förslagen och därmed vanskeligheten över huvud taget att bringa hela detta frågekomplex in under en lagstiftning. Diskussionen i riksdagen kommer säkert att bli het.

Ännu icke inbetalda prenumerationsavgifter torde godhetsfullt insättas å postgiro nr

1544

Vid

Landskrona Husmodersskola med barnvård,

som är understödd av stat och kommun, börja nya kurser den 1 april. Grundlig husmoders- och barnsköterskeutbildning. Hel- och halvårskurser i alla ämnen, som börja till ett hems skötsel. Kursavgift: 60 och 40 kr. Kost: 20—25 kr. per mån. 1—3 mån. kurskurser för mera erfarne elever. — Efter genomgåna kurser erhålla eleverna i allmänhet platser och inskrivas i Sv. Barnsköterskeförbundet.

Begär prospekt! STYRELSEN.

karina Syskora för modern Kläd- och llnnesömnad samt monterng-

8 mån. yrkeskurs. Betyg erhålles. Kurser på 4 veckor 2 mån. Afrikanskurser. Anmälningar mot- tagas dagligen 9—6. Begär prospekt.

KARIN NORDEMAN, Erikbergsgatan 5, 3 tr., Stockholm. Tel. 10 81 87.

Beställningstielje.

HUSMÖDRAR! LÄS

vårt enastående erbjudande! Vi utför alla nya Svenska llnnesgränsläror på 150 cm. bred llnnesvill till det otroligt låga priset av endast 79 öre pr st.; av 140 cm. bred vill 75 öre stlitt va. Söckarna äro otydliga, ej avklippa eller stämplade utan endast upprättade med krull, vilken ger bort i första tvätt. Minsta parti vi exp. till dessa sagokött billiga priser är 10 st. i ett stycke — 20 st. omödas fraktfritt.

Reklambesvärningar: 30 st. av 150 cm. llnnesvill och en llnnesbök till kr. 24; 50 llnnesvill omödas av 140 cm. vill 20 kr. 25; — frakts. Grunda: Vår stora märkrok och katalog. Se följande från oss: allfärd söckarna till billigaste pris. Svensk llnnesvill, katalog. Se följande från oss: allfärd söckarna till billigaste pris. Svensk llnnesvill, katalog. Se följande från oss: allfärd söckarna till billigaste pris. Svensk llnnesvill, katalog.

UPPLANDSBYGDENS VÄVDINDUSTRI, Avd. 12, Bergsbrunn, Tel. 35, Postg. 74491.

Universitetsfrågan och tanken på Stor-Finland.

Av Ragna Ljungdell, Helsingfors.

Under de gångna januariveckorna har det i Finland öppet sagts ifrån, att de svensktalade ej ha någon del i landets framtid, liksom de ej heller spelat annat än en negativ roll i dess förflutna. Det är inte bara upphetsad och omogen ungdom som sagt det. Det är folket representanter och akademiska ledare.

Den med alla medel uppbaraste nationalkänslan har dessa veckor tagit former, vilka icke endast för de åsnyttade objekten: landets svenskar, utan även för varje tänkande människa måste te sig pinsamma. Man hänar det parlamentariska statsskicket genom att utanför den sittande riksdagen förhindrat uppräpnarna en pappko, man uppväktat missagliga personer med vissekonserter och tjärfylla ägg, man avbruter rökombömer i universitetet. Tågen åro överfulla av strejkande studenter, vilka i vita mössor under rop och avsjungandet av kampsånger sprida sig över hela landet, för att väcka det lugna finska folket till kamp mot sina fiender: Finlandssvenskarna. Orkar man objektivet betrakta dessa ungdomar, åro de ej osympatiska. De åro dock barn av ett folk som är i grundens bär och hederligt, sådant vi känna det — och sådant det träder ären i främling till mötes i t. ex. Sillanpääs verk. Men sådana dessa ungdomar nu åro, lönar det ej att söka diskutera med dem. De svara med hat. De åro gripna av den tidsepidemi, som i något växlande former hemöskar hela Europa och som hos dessa sammanfaller med deras egen nationella uppvakningsperiod.

Aktfinnarna fordra, »att varje svenskspråkig landsman både här och i Skandinavien skall öppet erkänna sig vara finne». Man står försvirrad en stund innan man begriper tankegången. Ett sådant resonemang blottar antingen en fullkomlig obekantskap med i varje fall en svenskspråkig yngre generation, eller också en skrämmande inskränktthet. Ty det de »fordra» åro ju redan — oavhängigt av alla »fordringar» — för handen. Det är så klart, att man aldrig ens reflekterat därpå, att man känner sitt samband med landet, med sina finska bröder och finska språket. Lika säkert, som att man det oaktat erkänner svenskan som sitt modersmål. Men den fanatiska finska majoriteten vägrar att tro att dessa två omständigheter kunna förenas.

Samma majoritet förklarar vidare, att den ej vill komma åt den svenskspråkiga befolkningen utan endast den svenska överklassen. Härifrå talar en gammal bitterhet, som åtminstone förr varit berättigad. Men vem är det, som nu främst blir lidande? Jo, den fattiga svenskspråkiga intelligensen. Överklassen har råd att lämna landet, när den behagar. F. ö. finns det ju också en finsk överklass. Kommer den ur alla synpunkter att bli så mycket att föredraga för landet i dess helhet?

Ett särskilt intresse har den på folk-mötena nu ånyo uttalade jämförelsen mellan finlandssvenskarna och judarna. Det är ett memo till till svenskspråkiga, som så beredvilligt anslöt sig till Lapporörelsen. Säkertligen många av en och för sig aktingsvärd strävan till enhet mellan de bägge folkelementen. Men en förenig mellan två slags nationalistiska och reaktionära element är ohållbar. För eller senare rikta de sig mot varandra. Här på erbjuder beväxlingen i pressen mellan det svenskspråkiga Aktiva Studentförbundet och det finskspråkiga Akuteminen Karjala-Senra ett lika belysande som beklämmande exempel. Baserande sig på den vit-röda frontuppdelningen

1918 och betonande nödvändigheten av ett gemensamt hävda den vita tankens mot Östern, utmynnar det förras brev i en vädjan, just nu gemensamt för alla landets svenskspråkiga: År det fosterländskt att driva en vidsträckt medborgargrupp blott på grund av dess modersmål till desperation? Oförtäckt svarar A. K. S. att de svenskspråkiga nu böra överge sitt modersmål den finska kulturen till gagn.

Tanken på gemenskap är instinktivt riktig. Men en livsavgiftning samling är möjlig endast på frisinad, radikal, icke-nationalistisk grund.

Tyngst väger argumentet, att den finskspråkiga kulturen böra rätt att för sig ensam disponera över ett universitet i världen. Det är rimligt. Men härom står det historiska sakförhållandet att svenskarerna nu en gång existerar. Varför ej göra det bästa möjliga härav? Kulturen är ju bl. a. resultatet av en invecklad process av förståelse och ömsesidig uppskattning. Kan den finskspråkiga kulturen i längden vinna på att dödligt sära den svenskspråkiga, att göra ett livsavgiftning befolkningselement till en död last för landet?

Besinningsfulla röster höjas även på finskt håll. Häriländes märkes undervisningsminister Manterers slutanförande i riksdagen. En finskspråkig förordningsstämning säger till en fanatisk språkräddare:

»Ni erjudes en lag, som garanterar Er fullständig finskspråkig universitetsundervisning. Vad vill Ni mer av landets svenskar?» Den tillfrågade tiger. Han har ej panna att säga det om tiffa dessa tider hört uttalas t. ex. i järnvägskupéerna: Svenskarna bröt frän landet!

Och varför? Universitetets fullständiga förfinnsning är blott en etapp. Bakom skymtar planen på Stor-Finland. Man misstänker, att landets svenskar ej kunna vinnas som pålitliga element i uppslutningen kring detta mål. Längre har ju Akuterminen Karjala-Senra o. a. studentorganisationer arbetat för ett aggressivt förverkligande av detta mål. Drömmen om Stor-Finland, som på ett intimt sätt är sammanknuten med strävan till kontakt med den gamla kultur ur vilken Kalevala härdlets sitt halvt mystiska ursprung, är vidlyst inriktad och rätt utnyttjad intet ont i och för sig tvärtom. Det är den speciellt finska variannten av den nationella storhetsdrömmen, som under en viss period varit aktuell för varje folk. Samma tanke omhuldas även i vissa av de finskspråkiga kulturkretsarna man högaktar mest, och vilka sträva mot dess realiserande på helt och hållet andlig och kulturell väg. Men ett är säkert: den kultur de sällsamma Ka-

levalasångerna flödat ur — den åger det svenskspråkiga folkelementet i närvarande stund icke. Därför är det ej välbetänkt, att så utslutande nära det med en tanke, som det ånu ej rätt förmår uppbära. Bittert berör det skedda åren den yngre svenskspråkiga generation, som känner sambandet med båda språkgrupperna, som därför ej heller skulle önska ett isolerat svenskspråkigt universitet, emedan detta fjärrar de båda språkgrupperna från varandra. Ty den fria människans nu en gång så konstruerad, att hon — hur gärna hon än annars använder det andra språket — när man vill tvinga henne att förneka sitt modersmål, reser sitt huvud i trots. Det skedda föröder mycken kraft, som skulle använts till positivt uppbyggande arbete.

Teaterungdom tar saken i egen hand!

Några stycken scenens ungdomar, som tröttnat på sin ofrivilliga arbetslöshet, slår sig tillsammans och spelar teater på egen hand. Med ekonomisk uppföring skaffar de sig upplösningsrätten till en här aldrig spelad pjäs, de över-sätter den själva, de invöja den utan annan ledning än varandras råd och kritik, och slutligen byr de för två kvällen i egen teater och inbjuder den intrasserade allmänheten. Man måste beundra dem, i ett samhälle, som ingenting gör för att uppmuntra och skydda den unga talangen, har de haft styrka att själva tråda fram och stå för sin sak.

De sju unga komma från olika håll. Tre av dem, Ingrid Klundh, Gunnar Strått och Gunnar Sjöberg, är från Dramatens elevskola, som de lämnade i våras, Gunnar Sjöberg som premiärelev. Under sommaren har herrarna turnerat i parkerna, medan fröken Klundh spelade en ung flicka i Skansens »Bröllopet på Ulvåsa». Margit Andelius och Berta Hall har utbildats i Julia Håkanssons teaterstudio, den förra har gjort sig känd som recitatris, den senare har deltagit i flera av riksteaterns turner. Maj Wendel började som elev vid Stadsteatern i Helsingborg och har sedan bl. a. kuskat omkring med Nils Ekstam, och Håkan Jahnehrg slutligen lyckades redan som amatör vid en offentlig föreläsning besegra den stränga Stockholmskritiken, medan hans vidare ordet letonom va Karin Swanström till Lilla teaterns ordinarie ensemble.

Den pjäs de valt var ett starkt skådespel av J. B. Priestly, »Dangerous corners», översatt till »Tala är silver» — Det avhandlar problemet »Sanning eller inte sanning?» Det för oss in i en familj och dess alla närmaste vännar, alla delägare i samma firma — en krets vilken som helst i en bekäm värld, ett lugnt och behagligt liv. Men med hänsynlös brutalitet låter författaren dem avslöja sig för varandra, de står där med sina hemligheter blottade, slutet blir, att den vackra idyllen slites i stycken, de fylls av hat och förakt mot varandra och den mest förörlivade av dem begår självmord. Och ändå är det på det hela taget ingenting särskilt fasanfult som kommer i dagen, det är händelser och känslor som

levalasångerna flödat ur — den åger det svenskspråkiga folkelementet i närvarande stund icke. Därför är det ej välbetänkt, att så utslutande nära det med en tanke, som det ånu ej rätt förmår uppbära.

Bittert berör det skedda åren den yngre svenskspråkiga generation, som känner sambandet med båda språkgrupperna, som därför ej heller skulle önska ett isolerat svenskspråkigt universitet, emedan detta fjärrar de båda språkgrupperna från varandra. Ty den fria människans nu en gång så konstruerad, att hon — hur gärna hon än annars använder det andra språket — när man vill tvinga henne att förneka sitt modersmål, reser sitt huvud i trots. Det skedda föröder mycken kraft, som skulle använts till positivt uppbyggande arbete.

snart sagt vilken genomsnittsmänniska som helst skulle kunna råka ut för, men som hon av skyddsinstinkt döjer för andra. Människolivets lugna boningar är ofta byggda invid randen av osynliga avgrändar.

Författarens brutalitet är emellertid endast skenbar. Plötsligt mörkran senast, pjäsen avbrytes, och när ljuset sedan tänds, återkyter handlingen, där den började. Det hela var bara ett skrämskott, ett slags motsvarighet i fantasi till Ibsenfilosofin »Vildanden»: röre inte vid sanningen, ni vinner ingenting, gör bara er själva och andra olyckliga! — Måhända. Sanningens ångel bör förvisso ett bart huggande svärd. Men den lyfter dock blicken mot rymden, som den osargade, bekväma lögnaren aldrig får skåda!

Av de ågerande nu man främst nämna Gunnar Sjöberg, en otvetydig scenisk begåvning, som gav sin resonsroll med överlägsen säkerhet, utsökt replikföring och samlad, uttrycksfull mimik. Berta Hall fångade i hög grad intresset genom sin sanna och levande tolkning. Hon behärskar sitt ansikte och den mjuka stämman, men plastiken röjde en hel del brister. Håkan Jahnehrg spelar med fin och rik känslighet, hans uttrycksförmågor är goda men behöver utvecklas. Gunnar Strått hade tydligen hamnat i fel rollfack, i varje fall verkade hans utbrott icke övertygande. Måhända kritiken den årliga strävnan han ger intryck av med större framgång inom något annat genrer. Margit Andelius har intelligens och kan ge snärt åt en replik, men förödarvar ibland nyanserna genom att bita ihop tänderna. Tyvärr har hennes små anletsdrag ingen möjlighet att göra

1933 1934
Varje ruta betecknar 1000 elevanmälningar.

dessa siffror säga något

Kooperativa förbundets korrespondenskola mottog 16.651 nya elever under 1934 mot 9.934 under år 1933.

Denna kraftiga ökning betyder, att skolan genom större resurser allt bättre förmår motsvara det växande förtroendet, som kommer den till del från de bildnings-sökande i landet.

Allvarligt studium innebär tillfredsställelse, glädje och framgång, skänker nya möjligheter och vidgad syn.

Vad söker Ni för Er frid? Söker Ni allvar och glädje, kunskap och värde? Då skall Ni studera vid

Kooperativa förbundets korrespondenskola Stockholm

Svenska (aktiva och formella)	Talrikas med utrikes
Engelska	Indisk
Ryska	Arabiska
Uppskrivning och skrivning	Handelslära
Litteraturkännedom	Teckning
Engelska speltekst	Bokföring, dubbel amerik.
Nationalekonomi	Förämlingskurs i bokf.
Svenska näringsliv	Lantbrukshöskola
Offentlig handling	Förämlingskurs i praktisk räkning
Svensk statshälsa	A-metrik
Kommunikationskunskap	Algebra
Föreningskunskap	Fysik

Sänd mig gratis prospekt och närmare upplysningar om den kurs, under vilken jag dödfatt ett stycke.

Namn: _____

Adress: _____
(Sändes i Upplysningskavert, frankerat med Solvns förtjänst)

Riksjukkassan FRAMTIDSFÖRBUNDET. Allmän Sjuk- och Förtäringsskassa.

Understödsförening. Grundlagd år 1904. Registrerad. Sveriges enda kvarvarande riksjukkassa arbetande över hela landet på lokalavdelningar.

Förändring. Praktisk. Snabbt framgående. Medlemsantal den 1/1 1935 över 75.000. Under år 1933 har i sjuk-, olycksfalls- och moderskapsbidrag utbetalats 1,5 miljon. Kassan omfattar hela landet med ett antal avdelningar av omkring 1.300 i n.

Kassan har i sänder ca 400.000 kr. Fullt friska personer, män och kvinnor mellan 15—50 år, antagas till medlemmar oavsett bostadsort.

Agifter och förmåner i Sjuk-kassan framgå av följande tabell:

Klass	1	2	3	4	5	6
Intr.-avgift 1:-	1:50	2:-	2:50	3:-	4:-	4:-
Månadsavgift 1:-	1:30	1:50	2:25	2:75	4:-	4:-
Sjukhj. pr dag 1:-	1:20	2:-	2:50	3:-	4:-	4:-

Agifter och förmåner i Förtäringsskassan framgå av följande tabell:

Klass	1	2	3
Inträdessavgift	1:-	1:50	2:-
Kvartalsavgift	1:25	2:-	3:-
Sjukhjälpr pr dag	2:-	3:-	4:-

Sjukhjälp utbetalas vid såväl sjukdom som jämväl för olycksfall i arbete under 100 dagar å loppet av 12 på varandra följande månader och vid medlemskap i Förtäringsskassan blir det en sammanhängande sjukhjälpstid av 200 dagar å samma tidrymd. Lika förmåner för alla medlemmar i den klass de vunnit inträde. Oavsett vilken anställning medlemmen har. Lika sjukhjälp för varje dag under den tid sjukhjälp utgår.

BLIV MEDLEM! NÄR SJUKDOM INTRÄFFAR ÅR DET FÖR SENT. Årsresultat för 1934 är 140 nya lokalavdelningar och 16.200 nya medlemmar. Kassan har lokalavdelningar över hela landet och till vilka hänvändelse om medlemsskap kan göras. För nybildande av lokalavdelning bör hänvändelse göras till kassans Centralstyrelse, adr. Dragårbrunnsgatan 46, UPPSALA.

Kungl. Hovblomsterhandel H. FLATOW

Säg det med blommor! Västertågatan 14. STOCKHOLM — Blomsterförmedling till in och utland — Telegr.-adr.: Flatow. Telefoner: 11 0506, 20 21 17. Postgirokonto 549

Inga fula fläckar

på Edra möbler då Ni själva fort och billigt kan borttaga dessa och möblerna bli som nya. Ring 20 65 34. HENKELS KEM. TEKN. FABRIK.

NORRKÖPINGS STUVLAGER

KLÄDESHANDEL, Barnhusgatan 4, Stockholm. Ingen butik. Alla inköp o. försäljningar pr extra kontant. Detta orsaken till våra bill. priser.

A.-B. Skandinaviska TILLSKÄRAREAKADEMIEN

Drottninggatan 73 C. Stockholm, anmäler härmed sitt 23:e arbetsår. Inträdesbid 10 och 15 i varje månad. Längre och kortare kurser, anpassade efter elevernas olika behov och förkunskaper. DAG- och AFTONKURSER. KORRESPONDENSKURSER. Tillskärning av herr- och damkläder. Individuell underv. Såväl system- som modelleringsprinciper förekomma. Ständig kontakt med modenyheterna. Begär prospekt! Tel. 20 16 74.

Amerikansk vardag.

Liksom samtidens största roman, Dreisers »En amerikansk tragedi», slutar också Helen Carlises bok »Livet bär mig» med den elektriska stolen. Det är inte den enda likheten. Emellertid skulle man önskat bort den elektriska stolen ur Helen Carlises bok. Just därför att man förut under läsningen upprepade gånger känt sig påmind om Dreiser, frestas man att också jämföra slutet, och det blir knappast till förmån för »Livet bär mig». De sensationella händelser, som hopar sig på bokens sista sidor, verkar — fast det kanske inte alls förhåller sig så — oorganiskt ditsatta för att förhöja den dramatiska effekten. I varje fall framgår de icke med någon logisk nödvändighet ur handlingen, och författarinns kraft har inte räckt till för att göra dem fullt trovärdiga. Om detta slut inte varit, skulle boken framstått som ett fulländat mesterverk. Den är ståtlig nog ändå.

Med ovanstående jämförelse ska ingalunda göras gällande, att Helen Carlise söker gå i Dreisers fotspår. Men hennes utförliga, sakliga och verklighetstroga skildring av amerikansk vardagsliv förer till en stark släktskap med Dreisers. Och bakom hennes vardagliga människors öden skymtar ett samhälles anda och struktur. Helen Carlise låter sin huvudperson Mary, en nästan helt obildad kvinna ur småborgerlig miljö, som inte har någon aning om litteratur och knappast om ortografi, själv berättat sin historia. Ett riskabelt experiment, men författarinna genomför det hela vägen med osvikligt stilsäkerhet.

Då boken börjar, är Mary en blyg och rätt enfaldig liten flickunge, som drömer om Mannen, och hon får honom också, en som snabbt beskyddar henne och låter henne föda fyra barn på fyra år. Men sen omkommer Frank genom en olyckshändelse, och Mary måste ensam sörja för sina barn. Det är svårt, men hon klarar det. Hennes karaktär växer med svårigheterna. Hon har inte tanke för något annat än sina barn, och hon gör hela tiden sitt allra bästa. Någon intelligent kvinna är hon knappast, trots sina många erfarenheter när hon aldrig fram till självständigt tänkande, hon ser sociala missförhållanden utan att dra slutsatser. Och hon förmår inte göra något effektivt för att rädda sonen Danny.

sig gällande i rampjuset, mimiken var fullkomligt misslyckad och förordens verkan i stället för att understryka den. Maj Wendel är mycket söt och föreföll att ha publiktycke, hennes typ passade för rollen, strot mer än i det tillägga. Slutligen hade Ingrid Eklundh en kort scen som en besökande dam, vilken avlägsnade sig före den stora uppgörelsen, men man hann dock med tillfredsställelse konstatera hennes naturliga tal.

En talrik och representativ publik hade mött upp. Bland åskådarna observerades även radioteaterns chef. Doktor Dymling borde engagera de unga för ett radio-uppträdande. Pjäsen är som skriven för radio, och lyssnarna skulle säkerligen med glädje hälsa ett tillfälle att få höra nya, friska röster och lära känna unga framtidsriktiga talanger.

Karin Schultz.

Fogelstadförbundets Stockholmskrets

samlas lördagen den 2 mars 1935 kl. 8 e. m. på Södergården, Götgatan 37

Ebba Holgersson tar

Té eller kaffe å l:—

Alla Fogelstadförbundets välkomna!

Sovjet utformar sin demokrati.

(Forts. fr. sid. 1.)

spekulanter och präster de viktigaste. Men rent siffermässigt äro dessa kategorier en ganska liten del av den stora väljarmassan — omkring 2 miljoner av 91, eller cirka 2,5 procent. Statens fiender minskas. Och — som Molotoff uttryckte sig — »konstitutionen måste vara ett uttryck för den rådande sociala ordningen, samtidigt som den skall vara ett vapen till försvar för denna ordning».

Rent tekniskt innebär förfärlingsändringen också en ytterligare utvidgning av rösträtt och valbarhet, så att den med få undantag praktiskt blir lika och allmän — alltså en viktig utjämnning bl. a. av skillnaden mellan bönders och arbetares ställning. Vidare införas direkta val i stället för de hittills gällande indirekta av andra och tredje och fjärde graden. För varje gång det väljs, alltifrån representanter till bottensovjeter, över rådjögernas, distrikternas, guvernementens styrelser och ända upp till de självstyrande republikernas styrelser och Sovjet-Unionens gemensamma kongress kommer hädanefter den stora allmänheten att läppas fram för att direkt lägga sitt inflytande i vägskalet. Om man betänker att det kommunistiska partiets medlemmar i Sovjet-Unionen utgöra endast omkring två procent av hela befolkningen framstår denna förändring som en viktig inskränkning av partiets diktatoriska makt, helst som valen hädanefter skola vara hemliga.

som med dåliga anlag i blodet driver sin undergång till mötes. Men hon gör vad som står i hennes makt, för Danny, liksom för dottern Beauty, som heller inte kan komma på rätt bog med tillvaron. Och hur Mary, fast hon i många hänseenden aldrig överviner sin småborgerliga inskränkheter, ändå som karaktär växer sig allt starkare, är övertygande framställt.

Ända fram till slutet, där Danny avrättas som mördare, och brodern Artie, i stället för att bli en vanlig, duktig arkitekt, visar sig vara ett geni, som skapar en ny, banbrytande amerikansk byggnadsstil — ända fram dit är det vanligt, enkel vardag författarinna återger. Och hon återger den så, att man läser om dessa små, skenbart obetydliga händelser med andlös spänning. Och efter att ha halkat över det melodramatiska slutet, blöddrar man tillbaka i boken och börjar läsa den igen, på nytt fängslad och gripen. Översättningen, av Elisabeth Krey-Lange, är utomordentlig.

Jan-Erik Holm.

Helen Grace Carlise: Livet bär mig. Wahlström & Widstrand. Pris 6:—.

Tandläkarinstitutets tandsköterskekurser.

Två kurser hållas årligen med högst 8 elever i vardera. Kursavgiften utgör 300 kronor för varje elev. Varje tandsköterskekurs omfattar en undervisningstid av 14 månader. Ny undervisningskurs börjar den 15 september och den 15 mars. Tiden för jul- och sommarferien bestämmas av lärorådet. Den som vill bli antagen som tandsköterskelev, skall under augusti, respektive februari till tandläkarinstitutets inspektör insända ansökan därom med bifogande av åldersbevis, merithandlingar samt läkarintyg angående hälsotillstånd. Beslut om antagande av elev fattas, efter kursföreståndarens berörande, av tandläkarinstitutets inspektör inom en vecka efter ansökningsstidens utgång.

Så länge medel finnas disponibla, utdelar lärorådet vid avslutningen av varje tandsköterskekurs ett stipendium å 450 kronor. Stipendiet tilldelas behövande kursdeltagare som med goda visor genomgått kursen. Stipendiat är skyldigt att efter avslutad kurs under 3 månader tjänstgöra såsom tandsköterska vid institutet. Över dylik tjänstgöring skall lärorådet lämna särskilt visor. Prospekt erhålles å Tandläkarinstitutets exp.

Italiens planer mot Abessinien.

(Forts. fr. sid. 1.)

sprutor, lastbilar, sjukvårdsmaterial, lägerutrustningar etc. etc. ha skickats till Massa och till Mogadiscio redan sedan sistnämnda oktober. Den nyutnämnda »överkommisariern för det italienska Ostafrika» förre kolonialministern general De Bono nådde Erytrea den tolfte januari.

betvinga lokala chefers motstånd och göra Italiens herraväld erkänt och effektivt. 1924 utökades Somalia med det av England avträdde Giubaland. Från 1927 började städerna byggas, vägar anläggas, järnvägar dragas, och en del italienska kolonister flytta ned till såväl Somali

Aterstår då att söka ett svar på det tredje spørsmålet. Häruvid förefaller det som man borde svara ja.

»För att först såväl fråga som svar måste man emellertid veta något om Italiens ställning därnere. Det var genom fördraget i Uchali 1889 som Italien säkrade sig vad som nu kallas det italienska Ostafrika och därmed också, efter vad man trodde, övervalde över Abessinien. Italiens betydande nederlag vid Adua (1 mars 1896) åstadkom emellertid ett bakslag. Det för koloniala besittningar då för tiden mycket likgiltiga italienska folket motsatte sig regeringens önskan att nedslåna tillräckligt antal trupper, regeringschefen Crispi tvingades avgå, provinsen Tigre (fr. ovan) utrymdes, Abessinien kom i stället under Frankrikes såväl politiska som ekonomiska inflytande. Intill dess det år 1906 mellan England, Frankrike, Italien och Abessinien ingicks ett fördrag, som realiter ställde Abessinien under de tre förstnämnda staternas beskydd och kontroll. Om icke direkt, så betonas i alla fall indirekt karaktären av protektorat så pass starkt, att denna pakt av 1906 höll på att hindra Abessinians, av Frankrike föranledda, inträde i Nationernas Förbund år 1923.

Emellertid, från och med detta just nämnda år begynte Italien på ett helt annat sätt än för uppmarksamma sina kolonier och först och främst de båda »förstödda» Erytrea och Somalia. En av den fascistiska revolutionens quadruver, greve De Vecchi sändes som guvernör till

Mogadiscio och lyckades så småningom (som är det mest utvecklingsmjöliga området) som Erytrea.

Samtidigt försämrades förhållandet Italien—Abessinien långsamt men tilligen oavbrutet. Av vad både abessinier och européer förmåla framgår att de förä ha ett hjärtligt hat till alla de senare i gemen. Men i synnerhet tyckas etiopierna frukta, hata och misstro italienarna: det är nederlaget vid Adua som spökar i deras minne. De ha varit sig vänta att Italien en dag skall taga revansch för den skymfen.

Italienarna å sin sida minnas ju också Adua. D. v. s. de äro i fråga om etiopierna mer än någonsin inställda på att visa sig överlägsna och bestämda på att aldrig göra minsta eftergift.

Resultatet kan ej förvänas någon. Han-

Wendelsbergs Folkhögskola

Mölntycke — nära Göteborg. (Uppträttningen av Nationaltemplororden.)

Nya kurser 1935.

Folkhögskola för kvinnliga elever 21 mars—19 juni. Allmänbildning. Andra årskursen förberedelse för seminarier och sjuksköterskeskolor.

Lanthushögskola 21 mars—3 juli. Värdefullt husmodersutbildning. Bästa utrustning. Friskt kamratliv. Billiga omkostnader. Stipendier. Stor uppmarksamhet åt de folkliga rörelserna. Illustrerat prospekt från skolans expedition, adress Mölntycke.

Zanders Damfrisering

Rekommenderas. JOHN ZANDER, Frisörmästare. Guldm. o. Dipl. Paris. Wien. Berlin. München. Humlegårdsg. 22. I tr. Tel. 62 16 16. Man spricht deutsch. English spoken.

Homeopat. Läkarkab,

andra omarb. o. tillökade uppl., har hjälpt mängden till hälsa. Den föreskriver för olika sjukd. effektiva läkemedel, som å spök rikas utan recept. Inb. 6:50, häft. 4:75. Fredr. Johansson, Odengatan 88, Sthlm. Mottagningstid kl. 11—3.

deln mellan de italienska kolonierna och Abessinien har avstannat så gott som alldeles. Varor som betydligt naturligare skulle gå över italienska hamnar gå i stället till det franska Giubuti eller till det av England behärskade Sudan. Koncessioner visas till exempelvis japaner. Italienerna vägrar varje möjlighet till dylik »fredlig erövring».

Samtidigt ökades antalet gränsuppträden. Gränserna mellan de italienska områdena och Abessinien har i själva verket aldrig riktigt fastställts. Därav använde sig Italien att sakta pressa sina förläggningar inåt till punkter, där det på grund av vattenförekost är lättare hålla soldater: Ualual är en dylik samling brunnar som är nödvändig för Italien, om där över huvud skall kunna bevaras en ständig militärpost i provinsen Ogaden, en av världens värsta ökenområden. Men Ualuals vattenhåll åtras också av de i Ogaden irrande nomaderna. Därav den slitning som till sist exploderade i striden av den 5 december 1934.

Vad vill nu Italien? Italien vill ha gränserna klart fastställda. Italien vill ha en neutral zonen, som skiljer de italienska kolonierna från Abessinien, d. v. s. ett skyddande band varigenom inga beväpnade få färdas. Italien vill ha möjlighet att för Erytrea och Somalia återvinna dessas naturliga Hinterland, d. v. s. Italien vill ha en handelsöverskommelse, vilken, samtidigt som den bromsar Japans ekonomiska inträngande, gör det möjligt att äntligen kunna vänta effektiv vinning av dessa kolonier som hittills egentligen blott kostat en massa utgifter: Somalia har förmått göra Italien oberoende i fråga om bananer, och från samma koloni börjar numera anlända även betydande mängder te och kaffe. Men — rätt utnyttjade i samband med Abessinien — böra dessa ostafrikanska områden kunna skänka även så mycket bomull, att Italien slipper köpa detta viktiga råmaterial från andra håll. En hel del andra viktiga kolonialvaror att förtiga.

Vill Italien sedan ännu mer? D. v. s. ett verkligt protektorat över Abessinien? Därav är det än så länge för tidigt yttra sig. Det bör blott till sist ännu en gång påpekas att fortfarande består paktens av 1906 och att denna utom ovannämnda paragraf innehåller också den att England, Frankrike och Italien tillsammans garantera Abessinians status quo. Och vidare att om Frankrike har intresse av att bevara den livliga kommersen över Giubuti, så har England intresse av att se till att Tsana-sjöns vatten ej eventuellt ledas åt annat håll: det är som bekant Tsana som är den blåa Nilens upphov.

Pier Gudro.

Färska stämplade ägg

varje vecka från
ÄGGFORENINGEN 73, KISA
Tel. Vadstena 6

Bagarstugan

HORNSGATAN 37 • Tel. Söd. 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 • • • 73 37
GOTGATAN 52 • • • 333 90

TIDEVARVET

Trialwadsgränd 2, 3 tr., Stockholm.
REDAKTION:
Telefon 20 48 42. Mottagningstid 10—12.

EXPEDITION:
Telefon 20 48 42.
Kontorstid kl. 10—12 i. m., 1—4 e. m. Postgiro 1544.

PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6:—; halvår kr. 3:25.
Kvartal kr. 1:75. Lösnummer 15 035.
ANNONSPRIS:
I text 25 öre per millimeter

Stockholm 1935
Zetterslag & Thelander Boktryckeri-A.-B.